

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Strada Minorilor [v. Minorilor
n. 2]. Nyomdai telefonszáma: 100
Előfizetési ár: Egész évre 600 lej,
félre 300 lej, negyedévre 150
lej, egy hónapra 50 lej. Külföldön
ezeknek az áraknak kétszerese.
Hirdetések közlése tarifa szerint.
Apróhirdetések ára: egy szó 2 lej
Vastagabb betűvel 4 lej
Kéziratokat nem adunk vissza.

MAI VILÁG

Stalint meggyilkolták

Stalin, Leninnek az utóda, az orosz szovjet kormányzó tanácsának elnöke, uralomra jutása után a legszélsőségesebb egyéni diktatúrára törekedett. A kommunista balszárny, amelynek tagja volt Troeczkij, Kamenev, Rakovszky is, Stalin ellen fordultak, de sikertelenül, mert Stalin terror politikája elsöpörte őket a Lenin régi párthíveivel együtt. Rigában, Leningrádban, Moszkvában és több orosz városban az ellenforradalmi fellángolások is mind Stalin erőszakos politikája ellen szóltak.

(London.) Rigában egész napon át makaesul tartotta magát a hír, hogy Stalint Moszkvában meggyilkolták. Moszkvából sem megerősítést, sem cáfolatot a késő éjszakai órákig nem lehetett szerezni.

KATASZTRÓFÁLIS

helyzetben van a kolozsvári Hostát

az adóval, büntetésekkel és uzorakamatokkal sújtott gazdák már nem sokáig bírják. — Még mindig fizetik az adókat elrekvirált földjeik után

(Kolozsvár.) A „Mai Világ” csak nemrégiben adott hírt arról, hogy a város, a Hostát gazdától évek óta elmaradt legelődj, pástor címén közel hármtíz millió bért követel. Az intézkedés a gazdák között nagy visszatetszést keltett, rögtön intervenáltak is az illetékeseknél, de ebben az ügyben még nem döntés nem történt. Így aztán a helyzet állt elő, hogy most már minden percben a fejük felett függ az veszély, hogy egy tollvonással megsemmisítik a Hostát életbiztonságát. A Hostát gazdáinak a helyzete ma a legrosszabb. Amint ismeretes, régebben a gazdától tömegesen elvették a város közvetlen határában lévő igen értékes földjeiket, amelyek-

ből az akkori kormány a protekciósainak ingyen osztotta ki a házhelyeknek.

Ezeket a földeket, amelyeknek csak a bérösszege évi négyezer lej volt, ezernégyezer lejtért vették meg papíron a gazdától, de eddig még egy fityinget sem kaptak.

De kaptak viszont büntetéseket „birtokháborításért”, amit azzal követtek el, hogy visszaadott saját földjüket művelni merték.

15–20 ezer lej büntetést fizettek ki így ezen a címen saját földjük után a hostáti gazdák.

Azonkívül, hogy a gazdáknak föld-

jüket ellenszolgáltatás nélkül elvették

ezekért a földekért, ahelyett, hogy hetedik éve pénzt láttak volna még, ma is fizetik a fel-emelt adókat.

Mi sem természetesebb, hogy ezek után a hatalmas adóterhek, büntetések súlya és az egyébként is nehéz helyzet miatt a Hostát gazdáinak sorsa válságos. Olyan válságos, amilyen eddig soha sem volt. Az elkésedés emiatt már olyan méreteket öltött, hogy az a hangulat kezd kialakulni közöttük, hogy jövőre csak annyit termelnek, amennyi szigorúan csak a házi szükségletüket fedezi.

annak az olasz vizirepülőgépnek soráért is, amely utasokkal ma reggel 8 óra 50 perckor startolt Barcelonából Marseille felé és a késő éjjeli órákig nem adott magáról életjelt. Azt hiszik, hogy a Du Lion vizére volt leszállni kénytelen. Az összes még utban levő hajókat radiogrammok útján értesítették a hidroplán eltűnéséről azzal a kéréssel, hogy kutassanak utána a tengeren.

A németországi milliomosok statisztikája

(Berlin.) A birodalmi pénzügyminisztérium kimutatása szerint Németországban jelenleg négyezer milliomos él. Ezek közül ötvenegyet a vagyona meghaladja a tíz millió márkát. Az egyes városokban a milliomosok a következőképpen oszlanak meg: Berlin 325, Leipzig 98, Majnafrankfurt 88, München 79, Köln 75, Düsseldorf 63, Dresden 51, Breslau 38, Chemnitz 32. A többi városokban a milliomosok száma harmincon alul marad.

200 millió francia frank kölcsön a mezőgazdasági adósságok konvertálására

(Bukarest.) A Banca Nationala ma foglalkozott a francia Banca Acceptations ajánlatával, amely szerint 200 millió francia frank kölcsönt ajánlanak fel a mezőgazdasági adósságok konvertálására. Burilleanu bankkormányzó jelentést tett ebben az ügyben Tilea miniszterelnöki alminiszternek, aki viszont öfelségének tett jelentést a tárgyalás kedvező menetéről.

Bratianu Vintillát audiencián fogadja a király

(Bukarest.) Bratianu György és Averescu kihallgatása után Bratianu Vintilla kap meghívást a királyhoz. Erre az audienciára azonban csak a jövő héten kerül sor. Ez a hír csak megerősíti a liberálisok cáfolatát, amelyben kacsának tartják egyes lapok azon állítását, hogy Bratianu Vintilla teljesen visszavonul a politikai szerepléstől.

Hidakat sodor el a kiáradt Rajna

(Bazel.) A Rajna szintje egy méterrel emelkedett. A folyó Bazel és Breisach között két hidját elsodorta. Breisachnál már medréből is kilépett és nagy területet elárasztott.

Szamuely büntársa ellen a tanuk légiója jelentkezik

(Budapest.) Szegszárdon az ügyészség eddig több mint hetven tanu jelentkezett vallomástételre az ellenforradalmi mozgalom vérbé fojtásával vádolt s most letartóztatott Domján Lajos dr. ügyében. Az ügyet kivizsgáló ügyész tegnap Tolnán volt helyszíni vizsgálaton s ott is foganatosított kihallgatásokat. A tanuk mindannyian helyelőn vallottak Domján ellen.

A kormány békli Sterééket

(Bukarest.) Stere a tegnap az újságíróknak kijelentette, hogy pártja ellenzéki szerepe, mint kritikai álláspont inkább használni fog a kormányt, mint ártani. A kormány ugylátja azonban nem osztja teljesen ezt a véleményét, mert békíteni igyekszik a Sterééket, melyre első lépés lesz a napokban tartandó egyetemes pártkongresszus.

A németországi vasúti karambolnak 15 áldozata van

(Berlin.) Hamburgból jelentik, hogy Fulshüttel állomásán a hamburgi nagyvasut két vonata egymásba szorult. A karambolnak tizenöt sebesültjét szállították kórházba.

Nurmi futóbajnok öccsét meggyilkollák

(Washington.) Egyik külvárosi utcában homlokán lőtt sebbel holtan találták Aarve Nurmit, a futóbajnok öccsét. A rendőrorvos megállapította, hogy öngyilkosságról nem lehet szó.

Fényes nappal kiraboltak Bukarestben egy ékszerüzletet

(Bukarest.) Tegnap délnél a Str. Carol 8. számú házban levő Einhorn ékszerüzletet kirabolták.

Az ékszerész a rendes időben, déli 12 órakor lezárta az üzletét s hazament ebédelni. A zárás után 20 perccel az ékszerész egyik segédje az üzlet előtt ment el és meglepetve látta, hogy a redőnyök fel vannak nyitva. Azonnal

a gazdája után ment, akivel visszatért és megdöbbenéssel állapították meg, hogy úgy a kirakatot, valamint az üzletet az utolsó darabig kifosztották. A kár még nem állapítható meg, miután mindent elvittek. A nyomozás a rejtélyes betörők kézrekerítésére megindult.

Huszonnégyórás felhőszakadás, orkán, árvíz Franciaországban

(Páris.) Franciaország csaknem összes departementjéből nagy viharokat, felhőszakadásokat és áradásokat jelentenek. Bar Le Duc környékén majdnem huszonnégy órája felhőszakadászerű eső esik. Az összes patakok kiléptek medrükből és nagy területet árasztottak el. Néhány községben házakat és hidakat ragadott el az ár. Az

alacsonyabban fekvő házak lakói a domboldalakra menekültek. Az északi tenger partvidékén olyan heves viharok dühöngenek, hogy a hajók nem hagyhatják el a kikötőket. Dél-Franciaországban hasonló a helyzet. Marseilletől 25 kilométernyire egy hajó, melynek közelebbi adatait nem ismerik, zátonyra futott. A vihar miatt aggodnak

Figyelem!**Hallatlan olcsó árak!**A karácsonyi vásárt rendező
alanti cégnél kíséreljen
meg okvetlen egy
próba vásárlást**Le az árakkal!****Figyelem!****adüzenet a drágaságnak****Le az árakkal****Biró** női és férfi
divat áruháza
CLUJ. csak Reg. Ferd. II/a.**Kisebbségi csendélet — Szamosujvárt****A magyar iskolának megszavazott városi segélyt megfeleltette a református egyház. — Izléstelen támadás a magyar érdekek ellen — Szamosujvár magyarsága levonta a keserű következtetést**

(Szamosujvár.) A nagy megnyugvással fogadott városi tanácshatározat, mely a kisebbségi magyar és örmény elemi iskolákat 20—20 ezer lej évi segélyhez juttatta, ünnepi hangulatba emelte a lelkeket. Ámde pár nappal a közgyűlés után ünneprontó hír jutott napvilágra, mely alaposan fölzúgatta a kedélyeket.

Arról beszéltek városzerte, hogy Kovács Ákos helyi ref. lelkész alapos, kitartó munkával szerzett, újdonszerűbbé, Demény Mihály gondnok buzgó támogatása mellett felebbezéssel támadta meg a határozatot. Azt kérdezte a felebbezési fórumtól, hogy

miért adtak csak a magyar iskoláknak segélyt, miért nem részesült támogatásban a ref. egyház is.

Vagy mindenkinek jusszon, vagy egyáltalán senkinek sem.

Az önző szempontokon épült beadvány híre bombaként csapott a kisebbségi társadalomra. Csak úgy kiabált a hozzá nem értő akarnokosság a peticionális remekműből, mert hiszen egyáltalán nem volt szó egyházak segélyezéséről, ezt a témát anyagi alap híján elejtette a tanács s jelenben pusztán a fontos kulturális célt szolgáló iskolák támogatását tartotta szem előtt. És akkor, midőn a helyi magyar jellegű iskolák vezetősége idegkremenő munkát fejt ki intézményeinek fenntartása érdekében, melyekben felekezetre való tekintet nélkül nyer magyarnyelvű oktatást minden beiratkozott gyerek, akkor intézetnek ily izléstelen, meggondolatlan támadást ellenük: magyar pap és magyar gondnok.

Erthető volt a felháborodás, mely a petíciót fogadta. A helyi magyarpárti tagozat minden tekintélyét latbavetve

hipotalos átiratban fejtette föl a felebbezők előtt azt a veszélyt, mely a kisebbségi iskolák segélyét fenyegeti.

ha ez a beadványuk a felebbezési fórum elő kerül. Minden bizomnyal jogtalannak fogják tartani s törölni fogják a költségvetésből, mert hiszen a magyar csak jobban tudja, hogy mi dukál a magyarnak.

A református pap még az átriatra sem retirált. Azt üzenté vissza, hogy hagyjanak neki békét:

ő tudja a maga dolgát, ő nem törődik senkivel.

Csak midőn a magyarság egyik vezetője társadalmi bojkottal fenyegette meg, akkor tért észre. Mentegődzött, hogy ő nem tudta, miről van szó, őt a gondnoka informálta, ki mellesleg városi tanácsos is. A gondnok kötötte magát keményen a beadványhoz.

Nagynehezen, de mégis visszavonták tehát a felebbezést, de a szomorú incidens nyoma mélyen bevésődött a magyarság lelkébe. Tudni fogják ezentúl, mit várhatnak a református paptól és gondnoktól. Az önként vállalt ötezer lejes iskolafenntartási segélyt semmi esetre sem.

Hogy pedig valamiképen válasz nélkül

Leverték a Buza-ucca villanykörteit, hogy a sötétben a nőket inzultálhassák

A Buza-ucca azon részén, ahol a bezárt nyilvános házak vannak, leverték az oszlopokról az összes villanykörteket. Az uccán emiatt este és éjjeli pokoli sötétség van.

Tegnap este színház után két urinó tartott haza lakására egy fiatalember kíséretében. A sötétségből egyszerre csak két férfi ugrott elő és trágár szavakkal inzultálták a nőket. A kíséretükben levő fiatalember összekapott a támadókkal, amelyből véres pofozkodás támadt. A nők bemenekültek lakásukba és a bátor fiatalember a csatatéren maradt.

A hatóság figyelmét ezuton hívjuk fel a Buza-uccai közbiztonsági állapotokra.

Nem engedik elsikkadni a kisebbségi törvényt

(Bukarest.) A németpárt Roth Hans Ottó vezetője elnöklésével megállapította, hogy a trónbeszéd kisebbségekre vonatkozó passzusa nem nyugtathatja meg a kisebbségeket, mert az a látszat, hogy a kormány nem akarja komolyan megvalósítani a Maniu által ígért demokratikus intézkedéseket. A németpárt emiatt a kisebbségekkel együtt közös akciót tervez az irányban, hogy megakadályozza a kisebbségi törvény elsikkadását.

**Ha testi beteg orvoshoz megy,
lelkibajaira tanácsot ad**

P Y T H I A
pszichografologusFogad: 12—1, 4—7.
Cluj-Kolozsvár, Str. Reg. Maria 30. I.
Levéltre is válaszol.**CORSÓ FILMSZÍNHÁZ****Ha a császár visszatér**

Főszereplők:

Ramon Novarro
Dorothy Forotán

Vasárnap vigjáták matiné d. e. 11 ó-kor

CARMEN MOZGÓ

2 film 3 óras előadás 17 felv.

Farm hőse

szenz. dráma 9 felv.

Fősz.: William Boyd, Elmor Fair

Puszták királya

8 felv. kalandor-dráma

Leo Maloney á la Buffalo Bill

URANIA**Rudolf Valentino emlékére****A vérző aréna**

A legújabb technikájú szinkronizált film

Ezenkívül: Hangos pótkép és a legújabb Journal.

SELECT MOZGÓ**Premier****Richard Tauber** világhírű tenorista
legújabb hangos, énekes filmje**A dicsőség dala**

Ezenkívül: Hangos pótkép

VAGY... AKOMÉDIA BUKIK, ...A RENDEZŐK

Az újságokban állandóan, szinte hetről-hetire ismétlődik egy cikk. Rendszeresen a formája, melyet aláírás nélkül közöl a lap; máskor az újság helyi tudósítója, vagy kiküldött munkatársa küldi, vagy jegyzi. Mindegy. Csak a forma más és más, de tizenegy esztendő óta a tartalom egyhangúan ugyanaz, tizenegy hosszú esztendő óta ugyanazt a témát, hogy már-már könyv nélkül tudjuk a melódiát, le tudjuk fűtyülni öntudat nélkül is, mert csak a dátumuk jelenti a változatot, hogy mikor és hol is történt meg az, ami annyiszor történt már: hogy az állami, illetve közigazgatási hatóságok becsuktak egy magyar felekezeti iskolát, hogy a magyar gyerekeket bekényszerítsék az állami iskolába.

Az újságírók, illetve tudósítók természetesen mesélik el az esetet: érkezik a revizor, vagy más funkcionárius: az iskola tantermében vagy udvarán fogadják őt (vagy őket) az iskola tanítója (tanítónője, igazgatója), ott vannak a gyerekek is mind. Az állami funkcionárius felszólítja a tanítót (tanítónőt, igazgatót), hogy a felsőbb rendelet értelmében szüntesse be azonnal a tanítást, ürítse ki az iskolát, mert azt ő veszi, illetve bezárja. A tanító (tanítónő, igazgató) tiltakozik a törvénytelen eljárás ellen és csupán az erőszaknak enged. Az egész esetről jegyzőkönyv készül, vagy nem is készül, de az átadás, illetve az iskola bezárása mindenestre megtörténik. A funkcionáriusok közül valaki figyelmezteti még a tanítót, a gyerekeket, illetve az esetleg odagyűlt szülőket, hogy ezentúl köteles minden gyerek az állami iskolába járni, különben büntetés terhe alatt. Erre rendszeren nem hallgatás a válasz, hanem a gyerekek, sőt a szülők részéről is egy elkéseredett: „nem”.

Ezzel a cikknek lényegileg vége és az egész ügynek is vége az — újságolási számára. Sőt, hogy egészen őszinté legyek, már előbb is vége. Mert bizony, ezek az évtized óta állandó egyhangúsággal ismétlődő tudósítások, hírek, cikkek, nagyon unatnak már mindeket. Mint a népszerű slágerek, amelyek frissességük idején úgy a fülünkbe másztak, hogy végül bosszusan hesegettük el az unalomig elcsépett dallamot, ha az újra, meg újra megüti a fülünket. Meguntuk őket: nem érdekelnek már. Sőt bosszantanak. Mint ahogy 1918-ban a háborút is halálosan untuk már, pedig az nagy dolog volt mégis ...

A napokban találkoztam egy régi barátommal, aki ma parlamenti tagja a Magyar Pártnak. Beszélgettünk a politikai helyzetéről és naívan azt kértem tőle: „mit gondolsz, mi lesz mégis, mikor oszlatják fel a parlamentet, mikor lesz új választás?” Mire a magyar parlamenti becsületesen ezt válaszolta: „Nem tudok semmit, de igazán nem is törődöm vele. Az egészben az érdekel engem, hogy minél tovább maradjon ez a kormány, hogy minél hosszabb ideig kapjam a — napidijamat ...”

Nem tréfált az én barátom és ismerve körülményeit, tudom, hogy egészen komolyan, szívéből mondta azt, amit mondott és ami engem mégis ... megdöbbentett.

És eszembe jutott rögtön egy másik parlamenti barátom esete, akiről még a választások idején érdeklődtem megfelelő helyen, hogy tulajdonképpen miért lett listavezető, tehát biztos jelölt, amikor románul egy árva szót sem tud és ezenkívül semmi olyan kvalitását nem tudtam felfedezni, ami bármely okból szükségessé tette volna a parlamentbe való juttatását — magyar közérdekből. Mire azt a felvilágosítást kaptam, hogy

muszáj megválasztani, mert nem lévén elég privát jövedelme, feltétlenül szüksége van a — képviselői napidijakra.

A közvélemény úgy tudja, hogy ez az eset fennáll parlamenti barátaink jórészenél. Én ezt nem tudom. De az említett két esetben halálosan igaz. És ha neveket nem említek, az pusztán azért történik, mert szégyenlek pellengére állítani egyes embert, aki kevésbé hibás akkor, amikor a rendszer bűnös.

De elgondolom: vannak, élnek közöttünk szegény, sőt nyomorgó névtelenek, a legszegényebbek, legproletárbabak minden proletárestétvéreink között, mert a legbizonytalanabb sorsu, legrosszabbul fizetett szellemi munkásai a magyarságnak: a felekezeti néptanítók. Akiknek parancsol az állam, közigazgatási és egyházi hatóságokon kívül közvetlenül a papja, a kurátorok, a gyermekek szülői; aki a maga soványul kiszabott bérét rendszeren hátrálékos részletekben és sokszor méltatlan megemelésével kell összekovácsolnia, aki ezért viszont napi 8—10 órát kell idegölő munkával eltöltsön, de akinek még az ünnepnap is dolognap, mert rendszeren ő a kántor is. És aki akkor, amikor a magyar falu legfontosabb, sőt egyetlen kulturális intézményét, az iskolát fenyegeti a veszedelem, mégis kiáll a veszedelem elé, tiltakozik, visszautasít, harcol, agitál, védelmet

kres, próbál, tusakodik ...

... Egyedül. Egyes-egyedül. Ilyenkor senki sincsen mellette, sőt előtte. Legfeljebb a hátamegett: a gyerekek és egy-egy szegény, tudatlan, járatlan, védelem földmives ember.

Viszont vannak, élnek közöttünk ugynevezett: vezérek. Társadalmunk előretolt egyéniségei, akiket a politika parancsára népünk szavazatai parlamenti tagsághoz juttattak. Ezek jórészt arról annyit tudunk, hogy ma tizenegy esztendő múlva, egy szót sem tudnak románul, tehát, ha akarnának, sem tudnának a politikai fórumon közvetlenül képviselni népünket és akiknek egyikéről-másikáról meg kell tudnunk azt is, hogy azért lettek parlamenti tagok, hogy pusztán azért kellett őket megválasztanunk, mert szükségük volt a — napidijra.

Valahogy ebben a mi kisebbségi életünk tragikomédiájában a rendezés körül mégis hibáknak kell lenniök. Nem esalódhatunk abban, hogy itt nincsen mindenki a megfelelő helyén. Sőt, méltán gyanakodhatunk, hogy sok esetben (és tudatosan) egyesek apró, kis, önző érdekeikéi fölébe rendelődnék a közös magyar érdekeknek, de a véres, halálos esatákat védtelen existenciák könyörtelen feláldozásával — el kell veszítenünk. Nem lehet jóváhagyni józan ésszel azt, hogy a magyar iskoláért va-

ló nagy tusakodásban a tanító funkciója legyen a személyes kiállítás és a parlamenti politikai vezér funkciója legyen a — memorandumban foglalt sérelem átadása.

Mert el tudjuk képzelni igen jól a magunk paraszt eszével, hogy az a magyar parlamenti tag, akit az immunitás véd, akinek szabad vasuti jegye és napidija van, de aki a parlamentben siket-néma, legyen ott a magyar faluban akkor, amikor a magyar iskolát törvénytelenül, pusztán az erősebb jogára támaszkodva a hatóság elfoglalja és belőle a magyar gyermeket és a tanítót kidobja. Legyen ott akkor az a napidijas parlamenti tag és fedezze a tanítót, a gyerekeket, a szülőket, fedezze az iskolát. Ő védelmezzék, ő tiltakozzék s ha kell ő verekedjék, sőt ő lázadjon és lázítson a törvénytelen és jogtalan erőszak ellen; csapjon, ha kell, országos botrányt, provokáljon világbotrányt; fogassa el, csukassa el magát, hurcoltassa meg magát: népe kulturájának elrabolhatatlan joga érdekében.

Ha ezt tenné, akkor kevesebb magyar iskola záródna be, kevesebb tanító maradna kenyér nélkül, több magyar gyerek tanulhatna anyanyelvén és — kevesebb igazuk lenne azoknak, akik a mai magyar politikai vezetést gyáva és megalkuvó szemfényvesztésnek kell, hogy ítéljük.

Ugy gondolom, hogy jó rendező valahogy így osztaná ki a szerepeket.

És mert nem így vannak kiosztva, meg kell bukni vagy ennek a komédiának, vagy a rossz rendezőknek.

Kós Károly.

Felemelik a betegsegélyző járulékokat de a betegkezelés metódusa a régi marad

(Kolozsvár.) Az a küzdelem, amit a munkásság a betegsegélyző gyógykezelési módszere miatt évek hosszú sora óta folytat, nemhogy eredményes lenne, de a hozzánk érkező panaszok tömegéből, csak azt látjuk, hogy a betegsegélyző csak egyvel törődik és pedig azzal, hogy

a járulékokat tűzzel, oassal, torrral kiméletlenül beoasalja

ugy a munkaadón, mint a munkáson.

A betegsegélyzőnek hetenként fizetendő eddig is túl magas járulékaik szintén kibíratatlanul terhelték meg a munkást és a vállalkozót, amelynek behajtásánál rendszerint nem a legépületesebb jelenetek folynak le a fél és az intézmény inkasszálo közegei között. A gyógykezelés pedig minden kritikan aluli, amely nemcsak a tömegkezelésben kulminál, hanem egyes orvosoknak a beteg munkásokkal való bánásmódjában is, ugyannyira, hogy az elcsigázott, szenvedő munkás, akinek az orvosságon kívül egy jár jó szóra is szüksége volna,

valósággal irtózik a betegsegélyző által nyújtott gyógykezelést igénybe venni.

Lapunk hasábjai nem volnának ele-

gendők arra, hogy a naponta hozzánk vándorló és elcsigázott betegek

panaszait a betegsegélyző ellen közöljük és csak akkor adunk helyet rendszerint a panaszoknak,

ha azok tulnőnek a sablonszerű botrányok keretén

mint amilyen a múlt hetekben lefolyt Zeier-eset is volt.

Azt hittük aztán, hogy az illetékesek igyekezni fognak arra, hogy magát a betegsegélyzőt is már egyszer alapos gyógykezelés alá vegyék és kioperálják az intézményből a nem oda való, de infekcionáló részeket.

Igencsalódtunk. A betegsegélyző nem operál, nem modernizálódik, hanem, amint a fővárosból jelentik,

a járulékokat tetemesen fel-emeli.

Ugy a munkásokét, valamint a munkaadókét és ez az emelés majdnem huszonöt százalékos lesz.

A felemelés ellen, amint értesülünk, országos tiltakozás készül, már csak azért is, mert ez az egyik olyan jeles intézménye az országnak, amelynek vezetésébe sem a munkás, sem a munkaadó nem folyhat bele, csak a — pénzével

Élesrefent konyhakéssel leszúrta a támadóját

Tegnap este Freidorf temesmegyei községben rejtélyes gyilkosság történt. Mertens Mihály gazdálkodó hatalmas konyhakéssel szivenszurta Ardelean Antalt. Mertens a gyilkosság elkövetése után azonnal jelentkezett a csendőrségen és előadta, hogy őt Ardelean Ricsolta a mezőre és ott fojtogatni kezdte. Ő már az indulásnál gyanusnak ta-

lálta Ardelean és ezért élesrefent konyhakést vitt magával, amelyet a dulakodás izalmában támadója mellébe szurt. A csendőrség a gyilkost egyelőre őrizetbe vette, mert nem tartja valószínűnek azt, hogy Mertens önvédelemből követte el borzalmas tettet. A titokzatos gyilkosság részleteinek kiderítésére a vizsgálat megindult.

Bundák, szörmék, készen, rendelésre!

Farkas Andrei

Cluj-Kolozsvár
Piața Unirii 33

Külföldi bevásárlási körutjáról visszatérve ajánlja árúraktárát sürgősen megtekinteni
A legfinomabb bokharai perzsák! A legcsodásabb pézsmák! A legolcsóbb forrás!
Azonnal tekintse meg!

Ha valaki az Értől indul el
és befut a szent, nagy Oceánba

Beszélgetés Horváth Árpáddal a budapesti Nemzeti Színház rendezőjével

A kolozsvári Newyork kávéház egy kis, kerek asztalánál ülünk kettesben, Horváth Árpád, a budapesti Nemzeti Színház rendezője, meg én. A körülötünk lévő asztaloknál ujságírók, színészek, festők vesézik egymást. Feljebb, más asztalok közül valóságok, kereskedők bonyolítják le hangosan és szemérmetlenül üzleteiket. A pincérek tányérait csörgetik s nem egyszer vállon surolnak bennünket, de azért mi zavartalanul beszélgetünk.

Nem, mint rendező és nem, mint ujságíró, hanem úgy, mint két jó, ol Beszélgetünk a múltból, az ifjúságról, a jövőről, a legszebb és legkülönösebb problémákról, amiket az élet diszharmonizálja megoldatlanul hagyott.

Déstől — Budapestig

En arra vagyok kíváncsi, hogy azok a tüneményes szárnyak, amelyeket Horváth Árpád tehetsége kibontott, honnan nyerték lendületüket: azt az erőt, amely a dési kuriáról a budapesti Nemzeti Színház magaslataig emelte őt. És gyermeki örömmel beszél ifjúságról.

— Legszívesebben dr. Körösi György dési gimnáziumi igazgatóra és tanáromra emlékezem vissza, — mondja, — aki megtanított a munka szeretetére.

— Egész éjszakákat töltöttem el a laboratóriumban, a mikroszkóp mellett. Már az iskolában nagyon kedveltem a természettudományokat, a szociológiát és az új magyar irodalmat. 1917-ben kerültem Budapestre, az egyetemre és ezzel parallel az Főtvös-kollégiumba.

— 1920-ban anyám halálával, életem legtragikusabb óráit éltem át. A megsebzett szív nagyon sokáig nem gyógyulhatott be. Erős fizikumom felmondta a szolgálatot. Abban az időben súlyos gondokkal küzdöttem. Tanítottam és közben dolgoztam a fővárosi lapoknak, míg 1921-ben Mészáros Gizi színésziskolájában tanári állást nyertem. Ekkor már széles körökben ismerték színházi és irodalmi kritikáimat, úgy, hogy rövidesen a Nemzeti Színházhoz kerültem rendező növendéknek. Az előrehaladásom a Nemzetinél elég gyors tempóban haladt. Segédrendező, alrendező, rendező voltam és már öt éve, hogy első korrepetitor vagyok.

— 1929-ben állami rendezői ösztöndíjat kaptam és ez év elején a Színháztudományi Akadémia katedráját. Pályámnak ezek a jelentősebb állomásai.

Goethe, Ibsen, Hevesi darabok Horváth Árpád rendezésében

Amikor az iránt érdeklődöm, hogy milyen darabokat rendezett ebben a színházi szezonban, akkor, bizonyára a kételkedőkre gondolva, mosolyogva mondja:

— Eljövetelemig öt darabot rendeztem ebben a szezonban. És pedig: Hevesi: Új földesúr, Goethe: Iphigenia, Plautus: Házi kisérlet, Ibsen: Vadkacsa, Bónyi: Elcsérlet ember-ét. Ezeket a darabokat teljesen új rendezési stílusban Hevesi Sándor koncepciója szerint hoztam színre.

Egész életemre kiható veszteség lenne, ha nem Hevesi Sándor mellett járhatnék

Amikor Hevesi nevét említ, szinte ekstázisba jön és melegen emlékezik mesteréről:

— A Nemzeti Színház számomra a Iskola Alapítvány - Kolozsvári Rep

napj munká mellett a Hevesi Sándor mesteri utmutatása szerint való állandó tanulás, önkínzás, kétely s a belső fej-

— Az én mesterségem a halál (vagy legalább is a nyugdíjig és megrokkulásig) való állandó tanulás, önkritika

lődés gyönyörűségét jelentik. Ez az, ami azon büszkeség mellett, hogy harminc évvel már kilenc éve a Nemzeti Színház tagja lehetek, lelkem egész ragaszkodásával a Nemzetihez fűz.

s ösztökélés pályája. És egész életemre kiható veszteség lenne, ha nem Hevesi Sándor mellett járhatnék azon az uton, ami a magyar rendező utját és életét jelenti.

A rendőrség betiltotta a nyugdíjas katona altisztek gyűlését

A katonai nyugdíjas altisztek a tegnap délelőtt tizenegy órakor a Főtéren gyűlést akartak tartani, sérelmeik megbeszélésére. Ebben az ügyben szabályszerű kérvényt adtak be a kvesturára,

ahonnan azonnal értesítették őket, hogy a gyűlést nem engedélyezik. A gyűlés intéző bizottsága ezt a rendelkezést az illetékes hatóságokhoz megfellebbezte.

Déres összeütközés a spanyol sztrájkolók között

(Barcelona.) A közeli Gava községben a szabad és az egyesült szakszervezetek emberei között összeütközések voltak. A harcban egy ember

meghalt, egy másik életveszélyesen megsebesült. Barcelonában a sztrájk csaknem teljesen megszűnt és rendbontás nem fordult elő.

2300 népies típusu ház épül Romániában

Az autonóm építkezési pénztári tervbe vette, hogy Románia városaiban 2300 népies típusu házat épít. Hogy az akciót sikerrel valósíthassa meg, társult az Imprese Italiane Allesteró olasz társasággal, amellyel karöltve fog dolgozni.

A lakások két-három szobásak lesznek és mindenki, elsősorban pedig a katonai és állami állásban vagy nyugállományban levő alkalmazottak vehet

tik igénybe a társaság által ajánlott építési előnyöket.

Az építkezések 1931 tavaszán kezdődnek és 1932-ben be is fejezik azokat.

Az autonóm pénztár ez ügyben meghívja az érdeklődőket, a Kereskedelmi és Iparkamara nagytermében, folyó hó 23-án, vasárnap délelőtt 11 órakor tartandó gyűlésére.

Vegyen cluji Mentősorsjegyet!

100 lejért 1 milliót nyerhet

Huzás 1930. december 21. Nyereményeket a Banca Albina fizeti. Hivatalos nyereményjegyzék lesz kinyomtatva. Vidéki rendeléseket 117 lei előzetes beküldése ellenében Sorsjegyiroda Cluj, Memorandumul 16 sz. eszközöl.

Néhány szó a kolozsvári

Aztán, kolozsvári missziójáról beszélt. Mindenkiről szeretettel, mint egy jó ember, aki mindenkinek hisz és mindenben a legjobbat látja. A kolozsvári színház igazgatósága olyan pur magyar emberek társasága, — mondja — akik az ő művészi munkáját a megértéssel támogatják. A színészek tehetséget és jó szándékot mutatnak. Ezzel az anyaggal örömmel dolgozni. Hány fiatal erő világszínpadra fel is megfelel.

— Imádom a fiatal színpadi tehetségeket. Ma talán egyetlen komoly győzelmem a munka. Hogy mi holnap? Nem tudom! ...

Itt hosszasan elgondolkozik és felfelé csillogó szemé valóban a holt ablakát keresi. Majd terveiről hosszasan. Tanulmányutakról, nészpedagógiai és irodalmi művek adásáról, sok, sok feladatáról, melyek az életben el akar végezni.

A kolozsvári közönség Horváth Árpádról

és amilyen határozottsággal a erős ifjúember mindezeket elmondja — hinni kell neki. Esküdni lehet. Aki őt a biztoskezü rendezőt már egyszer színpadon látta, az nem is kétkedhetik abban, hogy amit mond, úgy is lesz. Valószínű, hogy ez a határozottság volt az, amely a Nemzeti Színház rendezői állásáig ivelte a riérjét.

A kolozsvári közönség máris magának tekinti Horváth Árpádot. A kis diák meleg otthonra talált a kolozsvári közönség szívében. Szeretnék, sokáig maradna közöttünk. Dolgozzon itt is lehet, sőt: többet, mint máshol, mert itt nyakig süllyedtünk a szegénységben és nagyon érezzük annak az éven életakarásnak a hiányát, amely Horváth Árpád hozott köztünk.

Wojticky

Köhögés Hurut Tüdőbetegség

ellen minden esetben bevált a

Siromalt

gyógyszer, mert az összes gyógyanyagokat tartalmazza, amelyeket a leghíresebb orvosok ezen betegségek ellen ajánlanak.

A Siromalt állandó és rendszeres használata által meggyógyul a hurut, elmúlik a köhögés és enyhül a tüdőbaj. Az étvágy megjavul, az életkedv fokozódik, a jó arcszín és a testierő teljes egészében visszatér. A Siromalt olcsó, jóízű, tápláló, malátás készítmény, amely minden patikában kapható.

Ha köhög, gyakran hurutos, azaz gyenge tüdője, írjon a Gea-Krayer R.-T. Laboratórium, Timisoara, 81. címre ingyen füzetért, hogy megtudja mit kell tennie ezen bajok ellen.

Felelős szerkesztő:

WOJTCZYK KELEMEN GYULA BCU Cluj-Napoca.

HIREK

ELHALASZTOTTÁK A NÉPSZÁMLÁLÁST. A „Mai Világ“ a napokban részletességgel közölte azt, hogy a kormány elrendelte az országos népszámlálást és a végrehajtás napjait december 28-át tűzte ki. Amint most jól értesült helyről velünk közlik, a kormány egy nappal kitolta az összeírást és így a népszámlálást december 29-én fogják megtartani.

DORONGGAL FEJBEVERTEK EGY PÉKLEGÉNYT. Temesevárról jelentik: Tegnap este Csungádi Tódor 32 éves péklegényt verekedés közben doronggal hátulról fejbeverték. A támadók elmenekültek. A súlyosan megsebesült péket a mentők részesítették első segélyben. Azután a Buziási-ut 10. szám alatti lakására vitték.

Akinek a gyomra fáj, bélműködése megreked, mája megnagyobbodott, étvágya nincs, emésztése elgyengül, nyelve fehérsárga, annak naponta egy pohár természetes „**Ferencz József**“ keserűviz rendbehozza az emésztést és jó közérzetet teremt. Kórházi bizonyítványok elismerik, hogy a **Ferencz József** viz biztos, kellemes hatása következtében állandó használatra rendkívül alkalmas. A **Ferencz József** keserűviz gyógyszerárakban, droguériákban és fűszerüzletekben kapható.

KÖNYVELÉSI ÉS NYELVTANFOLYAMOK. A Magánalkalmazottak Szakszervezete a szokásos tanfolyamokat az idén is meg fogja tartani, megfelelő számú jelentkező esetén. Román és németnyelv, magyar gyorsírás és könyvelési tanfolyamok vannak tervbe véve. Jelentkezni a Magánalkalmazottak helyiségében, Str. Memorandului (volt Uni-uca) 21. sz. alatt, az udvaron balra lehet. f. hó 21-ig.

ON GAZDAG AKAR LENNI? A csehszlovák állami osztálysorsjáték azon lehetőséget nyújtja Önnek, hogy a legrövidebb időn belül esetleg 12-szeres milliomossá válhat. A sorsjáték utóján lényegesen javult. A sorsjegyek mennyisége 100.000 lett leszállítva, ellenben a nyereménykilátások kiváltképpen emelkedtek. Figyelje meg tehát saját érdekében, az ismeretes Fortuna-Banknak Bratislava, amely már sok nagy főnyereményt és jutalomdíjat fizetett ki szerencsés vevőinek, a mai hirdetését. Ne mulassza tehát szerencsés-jét és rendelje meg azonnal szerencseszámát az említett banknál.

A jövő hét nagy szenzációja: A szerelem, mint orvos. Énekes, táncos vigjáték, balettel. Rendezi: Horváth Árpád. A díszleteket tervezte: Bánffy Miklós gróf. A kosztümök tervezte: Pausperl Teréz. Szöveg: Molière. Zenejét Rameau és Lully zenéje után összeállította: Kern Aurél.

ADOMÁNY A KÉT VAKEMBER RÉSZÉRE. A „Mai Világ“ a napokban gyűjtést indított két szerencsétlen, éhező vakember részére. Az eddig begyűlt 300 lej adományhoz ma a következő összegek érkeztek: Orbán Klári 25 lej, Lukács, a Newyork kávéház reggeli fizetője 200 lej. Az összesen befolyt 425 lej rendeltetési helyére juttattuk.

Zsidókeresztelés a Visóban

(Szatmár.) A borsai per tegnapi tárgyalása folyamán folytatták a tanu kihallgatásokat, amelyek közül igen érdekes volt Timis Vasile vallomása, aki azt mondja, hogy a zsidók 300 ezer lejt tűztek ki Danila fejére.

Stein Juda előadja, hogy Dumitrescu és Danila őt kirángatták ágyából és revolverrel kényszerítették, hogy a Visóba menjen, ahol jól alá kellett mérülnie.

Ganc Mandelt Dumitrescu és Berinde

lelkészek szintén megkeresztelték. Danila volt a keresztapa és a kényszerű keresztelésen Stefan nevet kapta.

Bemártották a vízbe és ott jól megforgatták és megkérdezték, mi akar lenni, orthodox-e vagy görög katolikus.

Vádlottak tagadják a bűncselekményt.

A tanuk kihallgatása véget ért. Holnap a vád- és védbeszédre kerül a sor.

Grafológia

Alábbiakban a Salom klubban tartott előadáson benyújtott írók sok analizisét adjuk

Havasi gyopár. Romantikára hajló, szimpatikus egyéniség. Nagyravágyó, de nem eléggé megfontolt. Intelligens, bár egyoldalú. Aldozatkész, nagylelkű. Szereti a lírát, a mellódikus muzsikát. Sajnos, a könnyű fajsúlyu regényeket is. Gazdasági érzéke közepes.

Mária. Kiforratlan, de markáns egyéniségnek ígérkező lélek. Keresi önmagát. Nem tud háttérben állani. Ide-oda imbolyog: ambiciózus, ellentmondást nehezen tűl. Vitatkozásra hajlamos. Válogatás nélkül olvas komoly és selejtes műveket. Sokra fogja vinni, mert cél-tudatos.

Bella. Nem a legrendszeretöb. Ideges, izgulékony, kapkodó, szenvedélyes és ezért sokszor igazságtalanná válik. Intelligens, ennek ellenére a látóköré szűk horizontu. Külsőségekre sokat ad, különösen másoknál. A pénzt szereti, ő maga azonban nem nagy pénzszerző.

Illa. Türelmetlen. Az idegeire megy, ha valamire várni kell. Egyébként jó-lelkű, melegsívű. Világosfejű, nyílt, egyenes, őszinte. Kertüli a harcot, de ha rászorítják, megállja a helyét. Egyénisége még fejlődőben van.

C. Közepes intelligenciájú. A realitás-sok jobban érdeklik, mint az elvont kérdések. Jóindulatú, gyermek és rokonszerető. Keveset olvas. A legszűkebb családi és egyéni dolgain kívül egyéb-bel nem igen törődik. Szívesen segít a bajbajutottakom. Vallásos, de nem el-fogult. Őszinte.

Egy sziv. Patétikus hajlamu. Szeret álmodozni. A hiúságán keresztül könnyen befolyásolható. Erős érvényesülési vágy fűti. Sokat és elég rendszertelenül olvas. Sokszor beleképzezi magát regényhőseinek életébe. Melegsívű, de nem tanácsos a haragját kihívni.

H. K. Külsőségekre sokat ad. A modorán is bizonyos cikornyás iz érezhető. Tépelődő, rágódó, fontoskodó. Nehezen szánja el magát a cselekvésre. Akció közben újra meg újra átgondolja a dolgot. Kicsiségeknek nagy feneket kerít, ezért sokszor nem sikerülnek a terve.

ÖN IS NYER

12.500.000
12 1/2 MILLIÓ LEIT

12 1/2 MILLIÓ LEIT
A FORTUNA-BANK
CSL. OSZTÁLYSORSJEGYEK ÁLTAL.
BRATISLAVA, CZEHSZLOVAKIA

Főnyeremény szerencsés esetben
12.500.000
Tizenkettő és fél millió lei.
Jutalomdíj és nyeremények
7.500.000
5.000.000
1.500.000
1.000.000
összesen **50.000** nyeremény
Kettőszáz millió leiben
Az összes sorsjegyeknek a fele nyer!
Rendelje meg szerencsesorsjegyét még ma
FORTUNA-BANKNÁL, BRATISLAVA
1/ 630 Lei. 1/ 315 Lei. 1/ 158 Lei.
Húzás kezdete 1930 december 15.-én.

VASÁRNAP DÉLUTÁN mérsékelt helyárrakkal kerül színre a legnépszerűbb operettjondóság. Az alvinczi huszárok.

PENZT TAKARIT MEG! Ha ital-szükségletét az „**Arany Csizma**“-ban, Strada Regina Maria (volt Deák Ferenc-uca) 29. szerzi be. Gróf Teleki-féle faborok! Egy liter kitűnő Aradhegyaljai bor kihordásra 24 lej. Valódi olasz malaga bor. Krém likőrök. Egy liter cuika garantált 30 fokos 60 lej.

GONDATLANSÁGBÓL GYLKOLT A CSENDŐR FEGYVERE. Gyarmata temesmegyei községben az egyik csendőr, akinek neve Giurula János, szolgálata végzése után bement az őrsre, ahol fegyverét tisztogatta. A fegyverből a golyókat nem vette ki és tisztogatás közben véletlenül megnyomta a ravaszt. Épen akkor tartózkodott bent az őrszobán a csendőrök szakácsnője, Mitra Petcu, akinek a golyó testébe fúródott és azonnal megölte. A gondatlan csendőrt őrizetbe vették és a csendőrlégió a vizsgálatot megindította.

Táblaüveg

Kartelen kívüli árban

FISCHER
üvegudvar. Cluj

EDISON Erdélyben elsőnek berendezett beszélő filmszínház

2 szenz. 3 órás előadás. 18 felv.

Nábob lánya

Hangos film. Szerelmi dráma 10 felv.
Fősz.: **Renee Adorée**

Ki látta a Robbyt

8 felv. kalandor dráma
Fősz.: **Carlo Aldini**

MAGYAR SZÍNHÁZ

Szombaton d. u. 3, 5, 7 ó. mozielőadás.

Az élet diadala

Fősz.

Nancy Caroll és Jack Holt

Este fél 9 órakor. **Premier**

Meluzina

Zerkovitz Béla legújabb operettje.

Vasárnap d. e. 11 órakor mozimatiné Szahara.

D. u. fél 3 órakor mozielőadás
Az élet diadala

D. u. 6 órakor színelőadás
Alvinci huszárok

Este 9 órakor: **MELUZINA**
Zerkovitz operette másodszor.

OPERA ÉS N. SZÍNHÁZ

Szombaton 1930 XI. 22. Este fél 9-kor
Sase Personagii in cantare de autor.

Vasárnap 1930 XI. 24-én d. u. 3-kor

Tosca

Vasárnap este fél 9 órakor

Păpușile

